

Implementácia štandardu finančnej gramotnosti do vyučovania ZŠ a SŠ s uvedením praktických príkladov

Adam Šepetka, Junior Achievement Slovensko

6. – 8. november 2012, Bratislava - Košice - Žilina

Finančná gramotnosť

Gramotnosť je súbor znalostí a hodnotových postojov občana - (zjednodušene vyjadrené).

V prípade finančnej gramotnosti sú tieto znalosti potrebné na to, aby:

- finančne zabezpečil seba a svoju rodinu,
- aktívne vystupoval na trhu finančných produktov a služieb.

Finančná gramotnosť na Slovensku

Niektoré dôležité zistenia:

- Viac ako polovica opýtaných si medzi dvoma (!) ponukami nevyberie výhodnejší termínovaný vklad
- Až 84 % si medzi dvoma (!) ponukami nevyberie výhodnejší úver
- Informácie o finančných produktoch najčastejšie čerpajú respondenti od banky a od rodiny
- Najväčší dôraz kladú na informácie získané od banky
- Takmer polovica opýtaných neporovnáva ponuky viacerých bánk

- Respondenti si zamieňajú pojmy kreditná a debetná karta
- Najväčší vplyv na rozhodovanie klientov má skúsenosť s bankou, ktorej služby využívali už predtým
- Takmer 1/3 opýtaných nerozumie fungovaniu hypoték

Finančná gramotnosť - definícia

Podľa Národného štandardu finančnej gramotnosti (NŠFG):

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

NŠFG

je otvoreným dokumentom, v ktorom sa uvádza, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

NŠFG

Národný štandard finančnej gramotnosti opisuje minimálne požiadavky na finančnú gramotnosť absolventov prostredníctvom osvojených kompetencií.

Jednotlivé školy si ich môžu rozšíriť.

Pri každej z **referenčných úrovní** tohto štandardu – **1, 2, 3** – sú v očakávaniach opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť absolventi schopní preukázať.

NŠFG

Kompetencie sa postupne zameriavajú na minimálnu úroveň, až do momentu absolvovania strednej školy.

Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti.

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach.

Finančná gramotnosť do škôl

Školy boli vyzvané zapracovať od 09/2009 do učiva **všeobecnovzdelávacích** a **odborných predmetov** nové témy z NŠFG a štandard využiť pri tvorbe školských vzdelávacích programov.

Ide o vzdelávanie na všetkých typoch ZŠ a SŠ.

Na pomoc v tomto úsilí Medzirezortná expertná skupina plánovala vytvoriť ďalšie zdroje prostredníctvom Banky finančnej gramotnosti, Otvorená kniha FG.

Finančná gramotnosť do škôl

Témy FG:

- 1) Človek vo sfére peňazí;
- 2) Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí;
- 3) Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca;
- 4) Plánovanie a hospodárenie s peniazmi;
- 5) Úver a dlh;
- 6) Sporenie a investovanie;
- 7) Riadenie rizika a poistenie.

Základné školy a FG

172 inšpekcií v šk. roku 2011/2012

(**84** komplexných a **88** tematických inšpekcií, *Zdroj: Správa ŠŠI*)

- obsah NŠFG implementovalo do ŠkVP alebo ako súčasť jeho prílohy 28,5 %
- školy zvolili rozdielny prístup implementácie obsahu NŠFG, napr. :
 - do všeobecnovzdelávacích predmetov
 - realizácia projektov (napr. Šetrenie energiou v škole zamerané na praktické skúsenosti pri hospodárení s peniazmi v rodine, internetová hra – mojafamilia.sk, apod.
 - do výchovných programov školských klubov detí
 - krúžky

Základné školy a FG

Vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov v oblasti rozvoja FG s cieľom získať a zdokonaľovať profesijné kompetencie prostredníctvom

- MPC (akreditované VP)
- tretí sektor, ...
- prednášky odborníkov z praxe
- Letná škola moderného učiteľa (Rozvoj finančnej gramotnosti, Úspory a úvery, Rodinný rozpočet, Svet v nákupnom košíku,...)
- iné aktivity

Základné školy a FG

Informovanosť k problematike finančného vzdelávania praktizujú školy rôznymi formami:

- v rámci jednotlivých tém školy realizujú rôzne **aktivita** (napr. návšteva dní otvorených dverí v Národnej banke),
- **súťaže** (o eure, bankovky a mince),
- **projektové vyučovanie** (napr. na tému príprava výletu po Slovensku, chcem navštíviť niektoré pamiatky),
- **organizovanie** pravidelných **finančných zbierok** (pre onkologicky choré deti, hračky pre deti z detských domovov, šatstvo pre ekonomicky slabšie rodiny),
- **besedy, prednášky** pre žiakov, rodičov a učiteľov.

Najčastejšie používané pomôcky a materiály

- na vyučovanie matematiky učebný materiál - Praktické financie,
- Školský rodinný kalendár FG,
- vedomostná vkladná knižka O troch centoch,
- on-line hra Moja família,
- metodické materiály - FG pre mládež, FG pre ZŠ – manuál pre rodičov, Finančné vzdelávanie pre mládež,
- hry Investor, Biznis, Monopoly,
- názorné pomôcky v podobe peňazí (magnetické peniaze, súprava euro mincí a euro bankoviek),
- kalkulačky, počítadlá a ďalšie svojpomocne zhotovené pomôcky... .

Stredné školy a FG

Témy z NŠFG zapracované v rôznom rozsahu a kvalite do učebných osnov viacerých predmetov – najčastejšie:

- **odborné predmety súvisiace s FG**
- voliteľné, nepovinné predmety
- krúžky

Projekty a programy pre SŠ

- Viac ako peniaze (JASR)
- Poznaj svoje peniaze (NDS)
- Školský rodinný kalendár finančnej gramotnosti,
- Šlabikár finančnej gramotnosti,
- odborné časopisy (Trend, Profit),
- Banky v akcii (JASR)
- Hra milión (SISp)
- podnikateľské vzdelávanie – AE -študentská spoločnosť, Kvalitní v škole

Webové stránky na inšpiráciu

- www.viacakopeniaze.sk
- www.sbaonline.sk/financne-vzdelavanie
- www.nbs.sk/sk/ibv
- www.financnivzdelavani.cz
- www.financnahitparada.sk
- www.dolceta.eu/slovensko/Mod7
- www.skolarodinnnychfinancii.sk
- www.banky.jasr.sk
- www.poznaj.sk

Odporúčania pre SŠ

- implementovať NŠFG do školských vzdelávacích programov
- zabezpečiť informovanosť žiakov, pedagógov a rodičov k problematike finančného vzdelávania
- zlepšiť vybavenosť školy učebnými materiálmi, pomôckami a metodickými materiálmi
- z hľadiska podpory rozvoja finančnej gramotnosti zaradiť do plánu kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov vzdelávacie aktivity s cieľom systematického rozvíjania finančnej gramotnosti žiakov
- zvážiť ustanovenie koordinátora pre oblasť finančného vzdelávania

VIAČ ako PENIAZE

zážitkový vzdelávací program
pre základné a stredné školy

Ciele programu

- rozvíjať schopnosť žiakov orientovať sa vo sfére peňazí,
- chápať potrebu zabezpečenia peňazí pre uspokojovanie životných potrieb,
- prijímať finančné rozhodnutia a finančnú zodpovednosť,
- plánovať tok peňazí a hospodáriť s nimi v každodenných životných situáciách.

Cieľové skupiny

- žiaci 8. a 9. ročníkov základných škôl
- žiaci 1. – 4. ročníkov stredných škôl
- DD,CVČ
- pedagógovia
- rodičia

Metodika programu

- pre naplnenie cieľov program využíva prezenčnú formu vzdelávania – práca s učiteľom, konzultantom
- zážitkové vzdelávanie – praktické úlohy
- prvky e-learningu - online učebnica / portál

Spôsob realizácie programu

- celoročný vzdelávací program zameraný na finančnú gramotnosť v súlade s NŠFG MŠVVaŠ SR a MF SR (2009)
- program je možné realizovať v 8. a 9. ročníku základnej školy a v 1. – 4. ročníku strednej školy.
- povinný, voliteľný alebo nepovinný predmet, krúžok, projektové dni, projektové vyučovanie, ...
- online vzdelávanie, využívanie e-learningových techník vzdelávania
- súťaže pre žiakov, pedagógov, verejnosť
- počet žiakov 12 – 25 na 1 triedu
- obsah učiva rozdelený do 10 tematických celkov pre potreby ISCED 2 a ISCED 3

TEÓRIA pre ISCED 2 a ISCED 3

- 1 Peniaze
- 2 Naše príjmy a výdavky
- 3 Riadenie osobných a rodinných financií
- 4 Ako fungujú banky
- 5 Môj prvý účet v banke
- 6 Ako a čím platíme
- 7 Moderné bankové nástroje
- 8 Existuje niečo iné okrem peňazí?
- 9 Zadlžiť sa rozumne
- 10 Životné istoty a riziká

... k realizácii programu

- časová dotácia min 1-2 vyuč. jednotky týždenne
- možnosť výberu kapitol
- spolupráca s konzultantom z praxe
- www.viacakopeniaze.sk
- centrálné vstupné a výstupné testovanie žiakov (úspešnosť 75 %)
- certifikát za úspešné absolvovanie programu pre žiakov
- na začiatku šk. roka nutnosť registrácie žiakov do online učebnice

Junior
Achievement®
Slovensko

Prihlásiť Poslať stránku e-mailom Mapa stránky

Sobota 25.08.2012, 23:06, Dnes má meniny Ľudovít

O projekte

Online učebnica

Súťaž

Fotogaléria

Kalendár

Prihláška do programu

Kontakty

Prihlásenie

Vitajte na stránkach programu

VIAC ako PENIAZE

Práve prebieha registrácia škôl do programu na šk. rok
2012/2013!!! [Prihlášku nájdete tu.](#)

Recepcia: 0948 466 123 E-mail: jasr@jasr.sk
Copyright © 2012 JASR. Všetky práva vyhradené.

Junior Achievement Slovensko, n. o.
Galvaniho 7/D, BC ARUBA
821 04 Bratislava

www.viacakopeniaze.sk

PODNIKATEĽSKÉ | EKONOMICKÉ | FINANČNÉ VZDELÁVANIE

Junior
Achievement®
Slovensko

UO - www.viacakopeniaze.sk

Tematický celok / počet vyučovacích hodín celkom*	Obsahový štandard	
	Téma / počet vyučovacích hodín	Pojmy
Úvod / 1 - 1	Úvod do predmetu Vstupný test	Národný štandard finančnej gramotnosti, portál www.viacakopeniaze.sk
1. Peniaze / 3 -6	1.1 Vznik peňazí	Inflácia, peniaze, tovarové peniaze, nominálna hodnota peňazí, bankovky, mince, mena, výmenný kurz, euro, Európska únia, Eurozóna, Európska centrálna banka, chudoba, bohatstvo.
	1.2 Bohatstvo a čo chudoba	
	1.3 Vývoj slovenskej meny	
	1.4 Euromena	
	1.5 Hodnota peňazí	
	1.6 Cena vzdelania	
2. Naše príjmy a výdavky / 3 - 6	2.1 Príjmy za prácu	Mzda, minimálna mzda, životné minimum, podnikanie, príjmy z podnikania, náklady, výsledok hospodárenia, zisk, strata, majetok, bohatstvo, čisté bohatstvo, renta, sociálne poistenie, podpora v nezamestnanosti, sociálna pomoc, štátna sociálna podpora.

Počet vyučovacích hodín je uvedený pre dotáciu 33 h a za pomlčkou pre dotáciu 66 h.

Učebné materiály

- Učebné texty – online učebnica praktické úlohy, testy a cvičenia pre žiakov

Námety na diskusiu, úlohy, príklady, testy, ...

- Metodická príručka

Úvod do témy, popis aktivít k danej téme, ...

- Portál VAP – www.viacakopeniaze.sk

- aktuálna verzia textov vždy na webe

Dobrovoľný konzultant z praxe

- odborník z finančnej, podnikateľskej a manažérskej praxe.
- pomáha riešiť problémy pri realizácii praktických činností.
- delí sa o svoje skúsenosti a praktickými radami dopĺňa teoretickú výučbu.

Ďakujem za pozornosť...

Adam Šepetka, sepetka@jasr.sk, 0903 233 304
www.jasr.sk

PODNIKATEĽSKÉ | EKONOMICKÉ | FINANČNÉ VZDELÁVANIE